

ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม ของ นักศึกษา ใน มหาวิทยาลัย

นางสาวนิภา เกียรติเทอดกล้า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-631-005-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

KNOWLEDGE, ATTITUDES, AND PRACTICES CONCERNING THE ENVIRONMENT
OF STUDENTS IN THE UNIVERSITIES

Miss Nipa Kaitterdla

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-631-005-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
โดย	นางสาวนิภา เกียรติเทอดกล้า
ภาควิชา	พลศึกษา สาขาสุศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. เอ็มอัชณา วัฒนบูรานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ศาสตราจารย์ สุชาติ โสภประชู

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ณัฐ ธีระ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สันติ อังสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

วิมล ธีระ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

เอมอัชณา วัฒนบูรานนท์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.เอมอัชณา วัฒนบูรานนท์)

สุชาติ โสภประชู

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ศาสตราจารย์ สุชาติ โสภประชู)

เทพวดี หอมสินิก

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี หอมสินิก)

รัชณี ธวัชบุญจันทร์

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ธวัชบุญจันทร์)

นิภา เกียรติเทอดทูล : ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา
ในมหาวิทยาลัย (KNOWLEDGE, ATTITUDES, AND PRACTICES CONCERNING THE
ENVIRONMENT OF STUDENTS IN THE UNIVERSITIES) อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.
เอมอชญา วัฒนบูรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ศาสตราจารย์ สุชาติ โสภประยูร
136 หน้า. ISBN 974-631-005-4

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยตามตัวแปรเพศ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาคณะครุศาสตร์
และคณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 400 คน (ชาย 125 คน หญิง 275
คน) จาก 11 สถาบัน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบทดสอบความรู้ แบบวัดทัศนคติ และการปฏิบัติ
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมา 345 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
86.25 จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และการทดสอบค่า "ที" (t-test) เพื่อหาความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดี แต่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน
2. ทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทัศนคติด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอยู่ในระดับดีทั้งสองด้าน โดยที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน
3. การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอยู่ในระดับดีทั้งสองด้าน โดยที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน แต่การปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติดีกว่านักศึกษาชาย

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต *Jm* *ก.อ. ทานตะวัน*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *โสมอชญา วัฒนบูรานนท์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *สุชาติ โสภประยูร*

C541324 : MAJOR HEALTH EDUCATION

KEY WORD: KNOWLEDGE/ATTITUDE/PRACTICE/ENVIRONMENT/STUDENT IN THE UNIVERSITY

NIPA KAITTERDLA : KNOWLEDGE, ATTITUDES AND PRACTICES CONCERNING THE ENVIRONMENT OF STUDENTS IN THE UNIVERSITIES THESIS ADVISOR : DR. AIMUTCHA WATTANABURANON Ed.D, CO-ADVISOR : PROF. SUCHART SOMPRAYOON, 136 pp. ISBN 974-631-005-4

The purposes of this research were to study and compare the knowledge, attitudes and practices concerning the environment of students in the universities on variable of sex. The subjects were 345 senior students from the faculty of education, 11 government universities. The constructed questionnaires were sent to 400 students, but only 345 questionnaires, accounted for 86.25 percent, were returned. Then the data were analyzed to obtain percentages, means and standard deviation. A t-test method was also applied to determine the statistically significant differences at the .05 level.

The results revealed as follows :

1. Students' knowledge concerning the environment as a whole was at a moderate level. When considering of areas, the knowledge regarding to natural conservation was at a good level, while the knowledge concerning the health effects was at a low level. There were no statistically significant differences between the knowledge of males and females concerning the environment.

2. Students' attitudes concerning the environment as a whole were at a good level. When considering of areas, their attitudes regarding to natural conservation and health effects were both at good level. There were no statistically significant differences between the attitudes of males and females concerning the environment.

3. Students' practices concerning the environment as a whole were at a good level. When considering of areas, their practices regarding to natural conservation and health effects were both at good level. There were statistically significant differences at the .05 level between the practices of males and females concerning the environment. However, there were no statistically significant differences between the practices of males and females concerning the natural conservation, but their practices regarding to the health effects showed statistically significant differences at the .05 level. The females demonstrated a high degree of practices than did the males.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....พลศึกษา
สาขาวิชา.....สุขศึกษา
ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของอาจารย์ ดร. เอ็มอัชฌา วัฒนบุรณนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา และศาสตราจารย์สุชาติ โสภประยุทธ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ปรึกษา แก้ไขปัญหาต่าง ๆ และให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลาวัณย์ สุกกรี ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวดี หอมสนิท รองศาสตราจารย์ ดร. รัชนี ธวัชบุญจัน คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาให้ความช่วยเหลือแนะนำ แก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณ คุณประเสริฐชัย สุขสอาด และ คุณรุ่งทิวา เกิดแสง ที่ช่วยเหลือแนะนำทางด้านสถิติและคอมพิวเตอร์ ตลอดจน พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และจัดทำวิทยานิพนธ์

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่ บิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัย รวมทั้งคุณทวีศักดิ์ ชาญสวัสดิ์ ที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดเวลาของการศึกษานจนจบหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก	
ก หนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย.....	112
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	115
ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	132
ง รายนามมหาวิทยาลัยและจำนวนตัวอย่างประชากร.....	133
จ หลักสูตรคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์.....	134
ประวัติผู้วิจัย.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาชายและหญิงจำแนกตาม อายุ สาขาวิชาที่เรียน ที่อยู่อาศัย การเข้าร่วมชมรม การมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สื่อความรู้ และวิชาที่เรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม..... 39
2. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมแยกตามรายชื่อของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และ คณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ..... 44
3. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ด้าน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแยกตามรายชื่อของนักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ.... 47
4. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนความรู้ด้าน สิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แยกตามรายชื่อของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ..... 49
5. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนความรู้ด้านการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ของ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิด ของรัฐ..... 51
6. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม แยกตามรายชื่อของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ..... 52
7. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติด้าน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แยกตามรายชื่อของนักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิง ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ... 58
8. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติด้าน สิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แยกตามรายชื่อของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ..... 61

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
9. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ.....	64
10. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม แยกตามรายชื่อของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ.....	65
11. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนการปฏิบัติด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แยกตามรายชื่อของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ.....	70
12. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แยกตามรายชื่อของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ	72
13. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนการปฏิบัติด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ.....	75
14. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของคะแนนความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ.....	76
15. รายชื่อมหาวิทยาลัย จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปิดของรัฐ.....	134